

3 (Sem-3/CBCS) PHI HC 1

2024

PHILOSOPHY
(Honours Core)

Paper : PHI-HC-3016

[Western Philosophy (Descartes to Hegel)]

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

- (a) 'Cogito ergo sum'—Name the philosopher associated with this statement.

'Cogito ergo sum'—এই উক্তিৰ লগত জড়িত
দাৰ্শনিকজনৰ নাম লিখা।

- (b) What is empiricism?

অভিজ্ঞতাবাদ কি ?

(2)

(c) "What is real is rational and what is rational is real." Who said this?

“যি বাস্তৱ সি বৌদ্ধিক আৰু যি বৌদ্ধিক সি বাস্তৱ।”
কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

(d) The theory of innate ideas was refuted by Descartes / Locke / Spinoza.

(Choose the correct answer)

অন্তৰ্জাত ধাৰণাক খণ্ডন কৰা দাৰ্শনিকজন হ'ল ডেকাৰ্ট /
ল'ক / স্পিনোজা।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) What is innate ideas?

অন্তৰ্জাত ধাৰণা কি?

(f) Hume is a rationalist / empiricist philosopher.

(Choose the correct answer)

হিউম এজন বুদ্ধিবাদী / অভিজ্ঞতাবাদী দাৰ্শনিক।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(g) Berkeley's idealism is objective idealism. Is it true?

বাৰ্কলিৰ ভাববাদ হ'ল বস্তুনিষ্ঠ ভাববাদ। এইটো সত্যনে?

A25/212

(Continued)

(3)

(h) According to Kant, Space and Time are a priori. Is it true?

কাণ্টৰ মতে দেশ আৰু কাল হ'ল অভিজ্ঞতাপূৰ্ব। এইটো
সত্যনে?

(i) Who is the author of *Monadology*?

Monadology নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?

(j) "Thought is reality and reality is thought." Who said this?

“চিন্তাই সত্তা আৰু সত্তাই হ'ল চিন্তা।” কথাষাৰ কোনে
কৈছিল?

2. Answer the following questions in brief : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা :

(a) Write the names of two masterworks of Hume.

হিউমৰ দুখন বিখ্যাত গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।

(b) What is God, according to Spinoza?

স্পিনোজাৰ মতে ভগৱান কি?

A25/212

(Turn Over)

(c) Why does Leibnitz say Monads are windowless?

লাইবনিজে কিয় ম'নাদসমূহক গৰাক্ষবিহীন বুলি কৈছে?

(d) State any two arguments of Locke against innate ideas.

অন্তৰ্জাত ধাৰণাৰ বিৰুদ্ধে আগবঢ়োৱা ল'কৰ যি কোনো দুটা যুক্তি উল্লেখ কৰা।

(e) What is impression according to Hume?

হিউমৰ মতে মুদ্ৰণ কি?

3. Answer any four of the following questions : $5 \times 4 = 20$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is Hegel's dialectical method? Discuss the stages of Hegel's dialectical method.

হেগেলৰ দাণ্ডিক পদ্ধতি কি? হেগেলৰ দাণ্ডিক পদ্ধতিত থকা স্তৰবোৰ আলোচনা কৰা।

(b) What is categories of understanding according to Kant? Write a note on transcendental deduction of categories.

কাণ্টৰ মতে বোধশক্তিৰ প্ৰকাৰ কি? বৌদ্ধিক আকাৰৰ অতীন্দ্ৰিয় প্ৰকাৰৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(c) How does Locke distinguish between primary and secondary qualities? Discuss.

ল'কে কেনেকৈ মুখ্য গুণ আৰু গৌণ গুণৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰূপণ কৰিছে? বৰ্ণনা কৰা।

(d) What is Monad according to Leibnitz? State two characteristics of Monads.

লাইবনিজৰ মতে ম'নাদ বা চিং পৰামাণু কি? ম'নাদৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(e) What is Hegel's concept of Master-Slave dialectic? Explain.

হেগেলৰ প্ৰভু-দাসৰ দাণ্ডিক পদ্ধতি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Why is Hume called sceptic philosopher?

হিউমক কিয় সংশয়বাদী দাৰ্শনিক বোলা হয়?

4. Answer any four of the following questions :

$10 \times 4 = 40$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Critically discuss Hegel's idealism.

হেগেলৰ ভাববাদৰ সমালোচনামূলক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(6)

(b) Explain the statement 'esse est percipi'.

‘অস্তিত্ব প্রত্যক্ষ নির্ভৰ’ উক্তিটো ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Explain Kant's concept of Space and Time.

কাণ্টৰ দেশ আৰু কালৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Explain Leibnitz's theory of pre-established harmony.

লাইবনিজৰ পূৰ্বপ্রতিষ্ঠিত শৃংখলাবাদ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Is synthetic a priori judgement possible? Explain.

প্রত্যক্ষপূৰ্ব সংশ্লেষণাত্মক অৱধাৰণ সম্ভৱনে? ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Write a note on Hume's ideas.

হিউমৰ ধাৰণাৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

(g) Write a note on Spinoza's theory of Substance. Why is this theory called Pantheism?

স্পিনোজাৰ দ্ৰব্যতত্ত্বৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

স্পিনোজাৰ দ্ৰব্যতত্ত্বক কিয় সৰ্বেশ্বৰবাদ বোলা হয়?

(7)

(h) What is interactionism of Descartes? Explain critically.

ডেকাৰ্টৰ ক্ৰিয়া-প্রতিক্ৰিয়াবাদ তত্ত্ব কি? সমালোচনামূলক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

***

